

Ruská propaganda a minority v Gruzii

Media Development Foundation provedlo studii ve dvou gruzínských regionech Javakheti a Kvemo Kartli, kde žije velký počet Arménů a Ázerbájdžánců, tedy příslušníků dvou největších minorit v Gruzii. Cílem studie bylo zjistit odkud tyto minority, které v mnoha případech ani neovládají gruzínský jazyk, berou informace.

Výsledky studie ukazují, že nejoblíbenější jsou ruskojazyčné televize – Pervyj Kanal, RT, Rossiya. Mezi nejoblíbenější sociální sítě pak patří Odnoklassniki. Respondenti také uvedli, že jako zdroj informací používají arménská, ázerbájdžánská nebo turecká média.

Studie rovněž tvrdí, že zástupci těchto minorit mají v informace z ruských zdrojů velkou důvěru. Skoro polovina respondentů v regionu Javakheti například věří, že pokud Gruzie vstoupí do NATO, objeví se v zemi turecká armáda. Více než polovina také věří, že EU nutí Gruzii přijímat syrské uprchlíky a USA podporují východní terorismus.

[Jam-news.net](http://jam-news.net)

Mdfgeorgia.ge

V gruzínském regionu Pankisi se protestující střetli s policií. Na vině je chystaná stavba hydroelektrárny

Ke střetu mezi policií a protestujícími došlo 21. dubna v severovýchodním gruzínském regionu Pankisi. Protestující házeli na policisty kameny, ochránci zákona pro změnu použili slzný plyn a gumové projektily. Podle lokálních zdrojů došlo k lehkým zraněním na obou stranách.

Vůči stavbě hydroelektrárny Khadori 3, která měla začít v roce 2018, se uskutečnilo již několik protestů. Obyvatelé regionu Pankisi se ke stavbě staví nadále odmítavě. Hydroelektrárna podle nich poškodí životní prostředí v regionu a také je připraví o jejich domovy. Video z protestů je v odkazu na Rádio Svobodná Evropa.

Rferl.org (video)

Jam-news.net

Podle gruzínské prezidentky není americká vojenská základna v Gruzii potřeba

Nedávno zvolená prezidentka Gruzie, Salome Zurabishvili, prohlásila v interview pro Voice of America, že je proti stavbě americké vojenské základny v Gruzii. Podle ní by takový krok pouze vyostřil vztahy s Ruskem, a navíc přitáhl pozornost teroristických skupin, které v regionu operují.

„My musíme prohloubit a rozšířit spolupráci, nikoliv provokovat,“ řekla mimo jiné Zurabishvili. S takovými názory se ale neztotožňuje opozice. Vládní strana Gruzínský sen se od prezidentky a jejích názorů distancovala, ačkoliv právě podpora vládní strany pomohla Zurabishvili ke zvolení v posledních prezidentských volbách.

Jam-news.net

Georgianjournal.ge

Soutěska Kodori by se měla stát novým národním parkem v Abcházii

Neuznaná republika Abcházie odhlasovala 27. března návrh vzniku nového národního parku. Má se jím stát Soutěska Kodori, přičemž by mohlo jít o teprve druhý národní park v Abcházii. První vznikl v roce 1996 kolem horského jezera Ritsa.

Soutěska Kodori leží na severovýchodě Abcházie. Do roku 2008 byla pod správou Gruzie. V roce 2006 centrální vláda v Tbilisi začala tuto oblast nazývat Horní Abcházie. Za krátké války v Jižní Osetii ji ale obsadila mezinárodně neuznaná republika Abcházie a od té doby je pod její správou.

Ekhokvakaza.com Sputnik-abkhazia.ru

Kandidát opozice na prezidenta Abcházie byl možná otráven

Aslan Bzhaniya, který se uchází o post prezidenta v separatistické republice Abcházie, mohl být podle místních médií otráven. Opoziční strana, za kterou Bzhaniya kandiduje, prohlásila, že provede své vlastní vyšetřování. Bzhaniya se prozatím zotavuje v nemocnici v Moskvě. Podle tamních lékařů by měl Bzhaniya trpět zápallem plic. Opozice tomuto tvrzení nevěří.

Aslan Bzhaniya byl blízkým spolupracovníkem bývalého prezidenta Ankvaba, kterého přinutili k rezignaci protesty opozice v roce 2014. Bzhaniya se následně zapojil do prezidentských voleb, ve kterých skončil na druhém místě se ziskem 36 %.

Oc-media.org Jam-news.net

Setkání Putina s prezidentem neuznané republiky Jižní Osetie

Ruský prezident Vladimír Putin se setkal s Anatoly Bibilovem, lídrem separatistického regionu Jižní Osetie. Setkání se odehrálo v Moskvě.

Putin během setkání vyzdvihoval ekonomické a obchodní vztahy, které Rusko s Jižní Osetií pojí. Putin rovněž prohlásil, že Rusko „udělá vše, aby zajistilo Jižní Osetii její bezpečnost“.

Gruzínský ministr pro usmíření a občanskou rovnost označil setkání za ilegální a provokativní. Gruzínský ministr zahraniční pak obvinil Rusko ze snahy o podkopávání mezinárodního systému.

Civil.ge Geogiatoday.ge

První formální rozhovory mezi Pašinjanem a Alijevem – nová dynamika mírového procesu?

Na přelomu března a dubna proběhlo ve Vídni první formální mírové vyjednávání mezi arménským premiérem Nikolem Pašinjanem a ázerbájdžánským prezidentem Ilhamem Alijevem o konfliktu v Náhorním Karabachu. Oficiální části jednání se zúčastnili také ministři zahraničí obou zemí a spolupředsedové minské skupiny OBSE. Jednání se neslo v konstruktivním duchu a oba lídři utvrdili svůj závazek k budování „prostředí vedoucímu k míru“. Mimo formální část rozhovorů se údajně obě strany dohodly i na konkrétních krocích, zlepšujících situaci v konfliktu. Rok po arménské Sametové revoluci se jednání odehrávají v konstruktivním duchu. Tentýž den ale arménský ministr obrany Tonojan na diskuzi v New Yorku zmínil, že strategie „území za uznání“, která je základním kamenem mírových jednání, již není relevantní, a že je připraven ji reformulovat na „nová území“. Ázerbájdžánská strana zareagovala podobně nepřátelskými výroky. Tonjanova slova mohou reflektovat novou arménskou vojenskou strategii, která se soustředí více na ofenzivní síly. Tyto události se ale příliš neodlišují od předchozí rétoriky „cukru a biče“ v rámci vyjednávání. Ministři zahraničí obou zemí se setkali znovu 15. dubna v Moskvě společně s ruským ministrem zahraničí Lavrovem.

Eurasianet.org Eurasianet.org Jamestown.org Rferl.org

Zeleň místo jerevanských korupčních kaváren

Jerevanská samospráva začala v březnu buldozery likvidovat některé z desítek tamních „letních kaváren“, které byly za pochybných podmínek postaveny na území bývalého parku okolo jerevanské opery. Starosta Hajk Marutjan demolici doprovodil slovy o „osvobození území“ a „návratu kulturní atmosféry“. Demolice, probíhající několik dní, byla doprovázena protesty pracovníků kaváren, při kterých došlo i ke zraněním. Kavárny okolo opery se začaly objevovat před zhruba dvaceti lety. Městské úřady tehdy území parku pronajaly za pochybných podmínek prominentním podnikatelům blízkým režimu. Kromě toho, že kavárny platily podezřele nízké nájemy, které nebyly pro město výhodné, si také obyvatelé stěžovali, že zabrali místo zeleni. Někteří politici ale upozornili na nestandardní průběh demolice. Jerevan plánuje postupně odstranit podobné kavárny i v dalších částech centra. Za poslední dvě dekády se ale kavárny staly součástí jerevanského koloritu.

Eurasianet.org Hetq.am [Twitter.com](https://twitter.com) Rferl.org Yerevan.am (fotogalerie)

Proslov LGBT aktivistky v arménském parlamentu vyvolal nenávistnou reakci

Proslov aktivistky Lilt Martirosjan na půdě arménského parlamentu 5. dubna vyvolal negativní reakci a výhrůžky smrtí, i tak bylo ale vystoupení LGBT aktivistky historickou událostí v Arménii. Gagik Cakunjan, lídr druhé nejsilnější strany Prosperující Arménie, označil transgender práva za neřest. Účastníci následného protestu, zejména církevní představitelé a další sociální konzervativci, údaje vyhrožovali sexuálním menšinám násilím a požadovali vysvěcení půdy parlamentu. Mezinárodní organizace v čele s OSN a EU a organizace bojující za práva sexuálních menšin vyjádřily obavy z útoků na LGBT komunitu v Arménii. Spory ohledně LGBT práv probíhají mezi sociálně konzervativní a silně věřící většinou arménské společnosti a liberálními aktivisty, kteří mimo jiné stáli za loňskou Sametovou revolucí.

Rferl.org Eurasianet.org Jam-news.net [Facebook.com](https://facebook.com) (video)

Arménie debatuje o zákazu ruských televizních programů

Arménská vláda debatuje o vyřazení ruských televizních programů z balíčku veřejnoprávního vysílání kvůli údajnému „protiarménskému“ obsahu a volání po náboženském násilí. Tři ruské kanály – První kanál, Rossiya a Rossiya Kultura – jsou dnes přístupné všem obyvatelům i bez kabelové a satelitní televize. Někteří ale zmiňují, že ruské kanály nejsou až tak anti-arménské, jako že jsou kritické k nové vládě, pravidelně například zobrazují proces proti bývalému prezidentu Kočarjanovi (viz [novoroční zpravodaj](#)) jako politickou vendetu. Za debatou stojí složitý vztah mezi arménským porevolučním režimem, součástí kterého je množství prozápadních politiků, a Ruskem, na kterém je Arménie závislá z hlediska své bezpečnosti či energetiky. Premiér Pašinjan odmítl jakoukoliv cenzuru, ale naznačil, že se tématem bude zabývat.

Jam-news.net Eurasianet.org

Deportace Anara Džabbarova

Šíitský aktivista a člen Hnutí muslimské jednoty (Muslim Unity Movement) Anar Džabbarov byl v březnu zadržen v Istanbulu, kde má od svého odchodu do exilu trvalý pobyt, a následně nelegálně vydán ke stíhání do Ázerbájdžánu. Hnutí muslimské jednoty je v Ázerbájdžánu pronásledováno a od tzv. Nardaranského případu v roce 2015 je řada jeho členů uvězněna, včetně vůdce hnutí Taleha Bagirzadeho.

Meydan.tv Jam-news.net

Amnestie

U příležitosti svátku Novruz 16. března vyhlásil prezident Alijev amnestii, která osvobodila více než 400 odsouzených, mezi nimi i některé politické vězně. Je mezi nimi například bývalý ministr zdravotnictví Ali Insanov, novinář Fikret Faramazoglu, místopředsedové opoziční Strany lidové fronty Gozel Bayramli a Fuad Gahramanli i členové hnutí NIDA Ilkin Rustamzade, Elgiz Gahraman, Giyas Ibrahimov a Bayram Mammadov. Posledně jmenovaný si ale dlouho svobody neužil a 30. března byl znovu zatčen a odsouzen k dalším třiceti dnům správního zadržení, což je čím dál oblíbenější trest pro ázerbájdžánské odpůrce režimu. Mezi propuštěnými bylo i několik členů Hnutí muslimské jednoty, kteří byli ve vykonstruovaném tzv. Nardaranském případě odsouzeni za terorismus k vysokým trestům. Vůdce tohoto hnutí Taleh Bagirzade ale zůstává nadále ve vězení, kde si odpykává trest 20 let odnětí svobody.

[Meydan.tv](#) [Meydan.tv](#) [Rferl.org](#) [Rferl.org](#) [Meydan.tv](#) [Eurasianet.org](#) [Jam-news.net](#)

MDŽ v Baku

Mezinárodní den žen chtěla v Baku oslavit protestním pochodem skupina Ázerbájdžánek, policie ale proti nim tvrdě zakročila, ještě než stihly pochod zahájit. Jednalo se patrně o první pochod feministek v Baku v moderní době. Zúčastnila se ho i známá novinářka a bývalá politická vězenkyně Chadídža Ismailová.

[Rferl.org](#) [Jam-news.net](#)

10 milionů lidí v sedmimilionovém státě

Dne 6. dubna se v Baku narodila holčička Mehriban a stala se desetimiliontou občankou Ázerbájdžánu. Alespoň to tedy tvrdí tamní úřady. Podle nezávislých zdrojů je ale tento počet značně nadsazen a ve skutečnosti činí populace Ázerbájdžánu cca 7 milionů. Mehriban (v překladu "milá") byla také evidentně místními úředníky dobře vybrána, neboť její rodiče jsou tzv. vnitřní uprchlíci z Náhorního Karabachu a je také jmenovkyní první dámy a viceprezidentky země. Případně jde o pozoruhodnou náhodu, vzhledem k tomu, že devítimiliontým občanem, narozeným roku 2010 byl Ilham a osmimiliontým Ázerbájdžáncem se stal v roce 1999 Heydar, jmenovec zakladatele vládnoucí dynastie a otec současného prezidenta Ilhama Aliyeva.

Jak je vidět, počet obyvatel je v Ázerbájdžánu využíván k politické propagandě. Ze země v současné době odchází značný počet zejména mladých lidí, nejčastěji do Turecka, ale i do Evropy, Ruska či jinam. Silná migrace také směřuje z vesnic a menších měst do Baku, kde dnes žije již téměř polovina obyvatel Ázerbájdžánu.

[Eurasianet.org](#)

Boj o historicky cennou budovu v Baku

Budova původně molokánské modlitebny z roku 1913 se stala předmětem sporu mezi jejím současným vlastníkem a skupinou aktivistů, kteří v ní provozují kulturní centrum Salaam Theatre. Vlastník vyzval v dubnu aktivisty, aby budovu vyklidili. Ti to ale odmítli s tím, že se obávají, že ji vlastník má v úmyslu zbourat. Začali proto kampaň za její záchranu, ke které se postupně začaly přidávat stovky obyvatel Baku. Aktivisté také v otevřeném dopise vyzvali viceprezidentku země Mehriban Alijevu, aby jim pomohla prosadit památkovou ochranu této výjimečné budovy. Salaam Theatre byl od počátku roku, kdy vznikl, dějištěm mnoha kulturních akcí.

Pozn: Molokáni jsou původně ruská křesťanská sekta (či volná skupina sekt), která se vyznačuje značnou nekonformností, odmítáním liturgie a organizace pravoslavných církví. Jejich název je odvozen od ruského slovo *moloko* (= mléko).

[Jam-news.net](#)

K odběru měsíčního zpravodajství z jižního Kavkazu se můžete snadno přihlásit na

<http://www.cestainiciativy.cz>

Líbí se vám zpravodajství? [Pomozte nám pokračovat v jeho vydávání!](#)

NEzávislé Sociálně Ekologické HNUTÍ – NESEHNUTÍ

tř. Kpt. Jaroše 18, 602 00 Brno, tel.: 543 245 342, e-mail: brno@nesehnuti.cz

<http://www.nesehnuti.cz>

Na vzniku tohoto přehledu zpráv se podíleli:

Štěpán Lohr, Patrik Salát, Ondřej Zacha,

Hana Fabiánová, Jaromír Němec

Poznámky:

Názvy některých měst i území na jižním Kavkaze se staly součástí politických bojů, které navazují na přímé vojenské konflikty mezi různými znepřátelenými zeměmi. Proto se můžete ve zpravodajství v ruském i anglickém jazyce setkat s názvy jako Sukhumi/Sukhum, Stepanakert/Khankendi [1], Tskhinvali/Tskhinval, South Ossetia/Tskhinvali Region apod. V tomto zpravodaji se snažíme používat pro pojmenování hlavních měst neuznaných či částečně uznaných území jazykovou podobu, která byla konzultována s Ústavem pro jazyk český Akademie věd České republiky (pokud taková podoba existuje).

Pro bezprostřední vzhled a ilustraci některých názorových postojů politického života na jižním Kavkaze občas uvádíme i odkazy na zdroje, které vyjadřují stanovisko pouze jedné ze zainteresovaných stran či na zdroje, které v žádném případě nelze označit za nezaujaté. V žádném případě to neznamená, že se redakce tohoto zpravodaje ztotožňuje se všemi názory či východisky médií, jejichž odkazy uvádíme.

[1] Ázerbájdžán v roce 1991 přejmenoval město na Chankendi a používá pouze tento název, Arménie a arménské obyvatelstvo, které nyní město ovládá, používají název Stepanakert vzniklý v dobách Sovětského svazu v roce 1923.

TRANSITION

Projekt byl podpořen z prostředků Ministerstva zahraničních věcí ČR
v rámci Programu transformační spolupráce ČR.